

TIEDOTE 16.8.2008 (saatavissa osoitteessa www.vsy.fi)

VAPAAN SIVISTYSTYÖN OPINTOJEN MYÖNTEISET VAIKUTUKSET YKSILÖIDEN ELÄMÄSSÄ HEIJASTUVAT MYÖS TYÖELÄMÄÄN JA YHTEISKUNNAN TERVEYS- JA SOSIAALIMENOJEN MÄÄRÄÄN

Vapaan sivistystyön opinnoilla on monitahoisia ja merkittäviä vaikutuksia sekä yksilöiden että yhteiskunnan tasolla. Uudet tutkimustulokset vahvistavat aikaisempia tuloksia aikuiskoulutuksen laajemmista vaikutuksista ja tukevat vapaan sivistystyön tekijöiden omia havaintoja. Tulokset saatiin Helsingin yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmeniassa tekemässä tutkimuksessa, jossa selvitettiin vapaan sivistystyön opintojen erilaisia vaikutuksia osallistujien elämässä. Tulokset perustuvat haastatteluihin ja kyselyyn, johon vastasi 1 744 vapaan sivistystyön opintoihin osallistuvaa.

Vapaa sivistystyö koskettaa merkittävää määrää suomalaisia, sillä vuosittain n. 1 000 000 ihmistä osallistuu opintoihin vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Tällaisia oppilaitoksia ovat kansalaisopistot, kansanopistot, sivistysliittojen opintokeskukset, kesäyliopistot ja liikunnan koulutuskeskukset.

Yksilötason vaikutuksia - itsetuntoa ja hyvinvointia

Yksilötason laajoja vaikutuksia ovat esimerkiksi fyysinen ja henkinen terveys sekä itsetunnon vahvistuminen. Vapaan sivistystyön opintoihin osallistumisella on selvästi myös sellaisia vaikutuksia, jotka aikaisemmissa tutkimuksissa on liitetty sosiaalisen pääoman ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kehittymiseen. Tällaisia ovat mm. yleiset aktiiviseen kansalaisuuteen liittyvät taidot ja asenteet, yhteisöön liittyminen ja yhteisöllisyys sekä verkostojen syntyminen.

Tuloksissa tuli vahvasti esille myös opiskeluhaluuden lisääntyminen sekä aikuiskoulutukseen osallistumista tukeva itsetunnon ja itseluottamuksen vahvistuminen.

Vaikutukset erilaisia miesten ja naisten elämässä

Keskeistä miesten opintoihin osallistumisessa on tekeminen ja osaaminen. Siinä sivussa kasvavat halu oppia ja henkinen hyvinvointi. Miehet kokevat, että opiskelun välittömät hyödyt tulevat esiin käytännön taitoina, ajan tasalla pysymisenä sekä matkailun ja vieraiden kulttuureiden parissa.

Naisille itse oppia tärkeämmäksi nousevat opiskelun sivuvaikutukset - itsetunnon kohoaminen, fyysinen hyvinvointi, elämänpiirin ja tuttavaverkoston laajeneminen sekä arjessa jaksaminen ja elämän laadun parantuminen.

Opinnoilla seurannaisvaikutuksia myös yhteisöjen ja yhteiskunnan tasolla

Tulosten pohjalta voidaan tehdä johtopäätöksiä myös perheen, lähiyhteisöjen ja yhteiskunnan tason vaikutuksista, toteaa KT Jyri Manninen, toinen tutkimuksen tekijöistä. Esimerkiksi elämänsäällön ja -laadun, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin sekä arjessa ja työssä jaksamisen lisääntymisellä on heijastusvaikutuksia perheiden ja työyhteisöjen hyvinvointiin ja laajemmin myös yhteiskunnan tasolle, esimerkiksi vähentyneiden sosiaali- ja terveystennojen muodossa.

Mannisen mukaan merkittävää on myös kansalaisyhteiskunnan kehittymistä tukevan aktiivisen kansalaisuuden taitojen kehittyminen. Erityisesti nousi esiin kansainvälistymisvalmiuksien ja kielitaidon kehittyminen sekä mahdollisuus tutustua vieraisiin kulttuureihin, millä voi olettaa olevan suuri merkitys, kun aikuisväestö pyrkii sopeutumaan globalisaation myötä lisääntyviin kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden haasteisiin.

Aikuiskoulutuksen vaikutukset - Vapaan sivistystyön opintojen merkitys ja vaikutukset aikuisten elämässä. Manninen ja Luukannel, Helsingin yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia.

Tutkimus julkistetaan Aikuisopiskelijan viikolla 29.9.-5.10.2008.

Tutkimusraportin tiivistelmä on luettavissa osoitteessa www.vsop-ohjelma.fi.

Lisätietoja

Pääsihteeri Eeva-Inkeri Sirelius, (050) 518 7447, eeva-inkeri.sirelius@vsy.fi

Suunnittelija Leena Saloheimo, (09) 612 03713, leena.saloheimo@vsy.fi

Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö ry